

Żegoty

Dzielnice: Włochy

Osiedla: Opacz Wielka

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

Rok utworzenia nazwy: 1962

Opis

Żegota - słowiańskie imię męskie, pochodzące od słowa 'żec', czyli 'palić' a będące polskim odpowiednikiem imienia Ignacy (choć imię Żegota pojawiło się w Polsce wcześniej, więc imiona powstały prawdopodobnie niezależnie). Tak brzmiącym pseudonimem posługiwał się Ignacy Domeyko herbu Dangiel (1802-1889) - geolog, mineralog. Pochodził z zamożnej rodziny ziemiańskiej gospodarującej w Niedźwiadce pod Nowogródkiem. Był absolwentem Wydziału Matematyczno-Filozoficznego Uniwersytetu Wileńskiego (1822), po czym rozpoczął studia na Wydziale Historycznym tejże uczelni. Tam zapoznał się z najwybitniejszymi Polakami tego okresu - m.in. J. Lelewalem, J. Śniadeckim, T. Zanem i A. Mickiewiczem, dla którego stał się pierwowzorem Żegoty z III części "Dziadów". Już w 1819 roku został członkiem Towarzystwa Filomatów, aresztowany w cztery lata później został aresztowany za aktywną działalność. Chociaż uniknął kary długiego więzienia, to jednak przez sześć lat musiał pozostać na wsi i był pod nadzorem carskiej policji. Podczas powstania listopadowego był adiutantem Dezyderygo Chłapowskiego, pod Szawłami walczył wraz z Emilią Plater. Po upadku powstania wyemigrował do Paryża, gdzie ukończył École de Mines (Akademię Górniczą) i w 1838 roku został profesorem uniwersytetu w Coquimbo (La Serena - Chile). Dziesięć lat później otrzymał obywatelstwo chilijskie. Czerpiąc z doświadczeń Komisji Edukacji Narodowej przeprowadził reformę miejscowego szkolnictwa. W 1867 roku został rektorem uniwersytetu w stolicy kraju - Santiago. Okazał się bardzo zdolnym inżynierem, zaprojektował bowiem pierwszy wodociąg miejski. Oprócz geologii interesował się życiem i kulturą miejscowych Indian, zakładając ich muzeum etnograficzne, opracował też dokładną mapę fizyczną i geograficzną kraju. Ujednolicił istniejące w kraju miary i wagi, wprowadził też dziesiętny system metryczny. Dzięki jego badaniom rozwinął się przemysł górniczy tego kraju. Biegłe posługiwał się czterema językami - polskim, niemieckim, hiszpańskim i francuskim - w których opublikował ok. 150 różnorodnych prac: od "Zarysu fizyki i meteorologii", przez "Filaretów i filomatów" czy "O młodości Mickiewicza" po pisane przez całe życie "Pamiętniki". W 1884 roku odbył swoją jedyną wielką podróż do Europy, odwiedzając wówczas Warszawę i Kraków. Zmarł w Santiago i tam został pochowany.

Ciekawostki

Stan obecny:

Data nadania nazwy: 1962.04.12
